

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Rendőr-kutya-idomítás.

Irta: *Protector Securitatis.*

Elcsévelt ige; de — ügylátszik — az ige kezd testet öltetni. Örömmel értesülök arról, hogy Belügyminiszter ur Ö Nagyméltósága egyes csendőrkerületeknek szolgálati használatra szánt kutyákat adott ki. Egyszersmind felszólítva lettem, hogy a kutyák idomításához és vezetéséhez egy rövid «utmutatás»-t szerkeszszek. Szívesen vállalom ezt a feladatot s megkísérlem az «idomítás» terjedelmes anyagát dióhéjba szorítani s a legszükségesebb tudnivalókat rövid távirati szövegbe szorítani.*

Rendőri s csendőri használatra a legalkalmasabb 4 kutyafaj: Német juhászkutya, Dobermann, Airedale terrier (olvasd Érdél terrié) és ritkábban a Rottweiler.

A leggyakoribb a farkashoz hasonlító német juhászkutya. Faji kellékek: éberség, kitartás, kitünő orr, minden időviszonytársággal daczó mez.

Az idomítás első feltétele: feltétlen engedelmesség s a vezetőhöz való minden külbefolyástól ment ragaszkodás.

Az idomítás segédeszközei: egy hosszú és egy rövid póráz rugós karabinnal, egy erős nyakörv és egy puha-fából készült két végén fagommbal ellátott «hozófa» (Apportierholz). Ezenkívül az «emberre idomításhoz» szükséges legalább egy erős vászonzól készült matracszerű kabátujj. A büntetés eszközei: egy rövid ostor és egy csörgő lánczcsomó.

Jutalmazásul szolgál: czirógatás, szelid, hizelgő hangadás, egy darabka cukor vagy más kedvencz csemege.

Durva bánásmód, kegyetlen ütlegelés, nem időszerű rákiáltás stb. az idomítást csak hátráltatják.

Az idomítás feloszlik házi- és terepidomításra. Ez utóbbinak kiegészítő része a szolgálati alkalmazás.

A házi idomításhoz tartozik: a tisztaság, pórázon vezetés, előhozás, (apport) leülés, lefekvés.

A terepen ezeken kívül: az ugrás és mászás falakon s korlátokon keresztül, az elveszett keresése, a hangadás, a

fürkészés, (cserkészés), vezényszóra ismeretlenek megállítása, üldözése, esetleg megragadása, végre vízbeesettek kimentése.

A kutyának szükségét csakis a házon kívül szabad elvégeznie, tisztatlanság fenytések és meghatározott időben való kivezetés által szoktatható le.

A pórázon vezetésnél a kutyának mindég a vezető baloldalán avval egy magasságban kell haladnia s ez póráz nélkül is megkövetelendő.

Az előhozást a kutya legkönnyebben játszva a lak-tanya udvarán tanulja meg. Ehez a «hozófa» használandó, melyet mindég nagyobb távolságokra kell eldobni s végre elrejtetni vagy elásni. Arra szigoruan tartani kell, hogy a kutya a hozófát a vezetőhöz visszahozza, leüljön és azt szájából könnyen kibocsássa. Játszi ugrádozás a hozófával káros. Jelhang «Apport», azután «Szecen» (Ülj!) A fa elbocsátására «Ausz» (hagyd!) A leülésre azáltal szoktatjuk, hogy balkézzele áll a alatt felemeljük, míg jobbkezzele farát lenyomjuk.

A lefekvéshez «Placz!» (feküdni!) jelhangra a kutyát elől és hátul addig nyomjuk, míg lefekszik. Ezen helyzetben fokozódó időtartamig kell meghagyni s végre hozzászoktatni, hogy a vezető távozása után is fekvé maradjon, míg a «hír!» (ide) vagy ftyülésre a vezetőhöz visszatér.

A terepen ezen gyakorlatokat persze tovább kell fejleszteni, de a következőre csak akkor áttérni, ha az előző már kifogástalanul megy. Különösen hozzá kell szoktatni a kutyát, hogy pórázon vezetve vagy anélkül a vezető minden fordulatát kövesse s ha az megáll ő is azonnal megálljon és leüljön.

Az ugrás «hopp!» jelszóra akképen történik, hogy a vezető előbb alacsony s később magasabb korlátokon, kerítéseken, árkokon átugrik a kutyát pórázon vezetve maga után vonva, de mindég «hopp»-ra. Magasabb korlátok vagy kerítéseknél a vezető előbb a másik oldalra megy s a pórázon levő kutyát «hopp!» és pórázhuzás által ösztönzi átugrásra vagy átmászásra. Végre a gyakorlatok póráz nélkül is előveendőek. Az ily gyakorlatoknál jó szolgálatot tesz a lánczcsomó, mellyel a kutyát, ha a jelhangra nem engedelmeskedik vagy a vezető vagy a segéd távolról megdobja.

* A ki bővebb tájékozódást óhajt, megtalálja azt az örsökön levő Most-féle könyvben «Vezérfonal a rendőr- és védőkutya idomításához».

Hegedüt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

cs. és kir. udvariés hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

Az elveszett keresése «szuh!» (keress!) jelhangra történik, s az «apport!» továbbképzése átmenet az orrmunkára, a nyomoknak szaglálás után való követésére. Evvel kapcsolatban gyakorlandó a hangadás «laut!» (ugass!) ez eleinte helyben ülve, később a már megtalált tárgynál gyakorlandó. Ezt legjobban elérhetjük, midőn sétálni távozunk s a kutya orra előtt az ajtót becsukjuk. A kutya most önkéntelenül ugatni fog s ebben őt «laut!» által buzdítjuk, míg végre jutalmul kibocsátjuk. E gyakorlatot tovább kell fejleszteni s a kutyát hozzászoktatni, hogy egyáltalában csak jelhangra ugasson. A hangadást elérhetjük azáltal is, ha a kutyát megkötjük, tőle eltávolozunk és csalogatjuk. Ha egyszer a hangjelt megértette, könnyen hozzászoktatható ahoz is, hogy a keresett tárgy vagy különösen személy feltalálásánál ugasson.

Végeredményben büntetések alkalmazásával leszoktatandó arról, hogy jelhang nélkül ugasson. Ez különösen fontos akkor, ha a kutyát lesállások alkalmazásánál tartjuk magunk mellett. A lesben fekvő kutya gyanus emberek közeledténél önkéntelenül is morogni fog.

Ezt a szokását gyakorlat által fejleszteni kell, de sohasem kell megengedni, hogy a morgás ugatássá fajuljon.

Itt megjegyezni kívánom, hogy az ostorütéseknek, mint büntetésnek nem szabad szenvedélyes ütlegeléssel fokozódni, messze kikanyarított mozdulatokkal. Egy ruganyos suhintás a kézesuklóból teljesen elegendő, s célra fog vezetni.

A rendőrkutya egyik legfontosabb cselekvése a fűrkészés, cserkészés (Revieren). A kutya egy előmutatott tárgy vagy nyom szimatja után követi a nyomot e jelhangra: «Revir!» (fűrkéssz!) E gyakorlathoz egy idegen segéd közreműködése szükséges, aki eleinte csak kisebb és mindig nagyobbodó távolságokra, eleinte egyenes, később hullámos vonalakban távozik és elrejtőzik. A kutyát orrával a nyomra helyezzük, vagy az eltávozott segédnek p. o. sapkájáról vétetünk szimatot, melyet a kutya már ösztönénél fogva követni fog. De fontos az, hogy a kutya ezen ösztönét, amennyiben az kutyák, macskák, vadak nyomainak követésére hajtja, «pfuj!» és büntetések alkalmazásával kiverjük s reá nézve csak emberek vagy tárgyak nyomainak követését tesszük érdekessé.

E gyakorlatnál a terepet gyakran kell változtatni s oly helyeket felkeresni, melyek nem lesznek emberek által keresztül-kasul járva. A gyakorlatnál legjobb a kora reggeli órákat kihasználni s különösen harmatos rövid gyepen dolgozni. Később persze mindenféle talajt fel kell keresni s változó szélirányok mellett is dolgozni. Fontos az is, hogy a kezdő gyakorlatok teljesen magános helyeken véssenek elő, hol a kutya érdeklődése

semmi által elterelve nem lesz s minden érzéke az orrban összpontosul.

Az idomításnak ezen stádiuma különben oly fontos, hogy itt e cikk elején említett «Vezérfonal» XX. száma (206. oldal) beható tanulmányozását kell ajánlanom. Ezt a kérdést egy rövid cikk keretén belül megoldani nem lehet.

Befejezésül ide tartozik még gyanus egyének megállítása, megugatása, esetleg megragadása.

Ezen gyakorlatokhoz a segéd jobb karjára felhuzza a vászon kabátujjat, ott hol ez rendelkezésre áll az idomító öltözetet! A vezető «Fang!» (fogd meg!) jelhanggal uszítja a kutyát, míg a segéd jobb kezében tartott pálcával ingerli. Eleinte czélszerű szájkosarat alkalmazni, míg a kutya hozzászokik a «gonosztevőt» jobb karjánál fogva megragadni. A futásban levő segéd úgy forgolódik, hogy a kutya elébe kerekedjék, őt megugassa s megállásra kényszerítse. De mihelyt egy mozdulatot tesz a kutya megragadja.

Kiséreseknel a kutya mindig a csendőr és a gonosztevő között halad s ennek minden mozdulatát figyelemmel kíséri.

Vizbeesettek kimentése a rendőr-kutyának egy olyan tevékenysége, melyet csak nagyobb, erős és az uszásban különösen gyakorolt állatokkal lehet elérni. Vizbe szoktatni azonban minden kutyát szükséges s ennél a gyakorlatnál is a «hozófa» fogja a legjobb segédeszközt szolgáltatni. Óvakodni kell azonban minden kényszer alkalmazásától s különösen a kutyának erőszakkal a vízbedobásától. Egy ilyen kutya nehezen fog még valaha önként a vízbe menni. Ezen gyakorlatok különösen a meleg időszakban veendőek elő, midőn a kutya a fürdést üdülésnek tekinti. Végre néhány szóval a kutya ápolására, gondozására kívánok kiterjeszkedni. Naponta kétszeri étkezés a kutyának teljesen elegendő. Reggel a gyakorlat előtt valamely száraz étel és délben a gyakorlat után főtt paczal, kutyalepény vagy valamely olcsó húshulladék, főtt dara stb. A csendőr kutyája egyáltalában nagy mértékletességhez szoktatandó s kivált szolgálatban nélkülözéseket is kibírjon. Igen fontos, hogy minden táplálékot vezetőjétől kapjon s idegen kézből semmit el ne fogadjon.

Legjobb számára az udvaron egy ketreczet készíteni mely csak a legnagyobb hidegben legyen elzárható. Aljazata legyen egy szalmával, szénával vagy fagyapottal töltött nem igen kemény vánkos oly nagyságban, hogy azon kényelmesen elnyújtózkodhassék. Tisztítóeszközü egy kemény kefe, hosszuszőrű kutyáknál egy ritka fésű is használandó. A kutyát lehető gyakran fűrosztani kell s a balhák ellen czélszerű fekhelyén ürömkötegeket tartani. Kivált meleg időben a kutya

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általában elismerve legjobban szállit Magyarországra legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .
Árjegyzék minden hangszerről bérmentve küldetik.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedüli feltalálója. Alapított 1847-ben.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

Az orosz házeterről. — Nagy a sár, da kell a bor!

soha friss víz nélkül ne legyen. Türelem, előszereget az állat kedélyébe és gondolkodásába való jóindulatu behatolás előfeltételei az idomitásnak s elvül tekintessék az, hogy: Mindenkinek olyan kutyája van, amelyet megérdemel!

III. Napoleon és a német-francia háború.

III. Napoleon egyik életirója Girandea szerint sem a császár, sem a császárné nem kívánták a háborút. A mint Monseigneur Darboy, a párisi érsek is elbeszéli, midőn a császárnak a harcztérre való eltávazása napján megjelent Saint-Cloud-ban, hogy a rendes misét szolgáltassa, a császárt rendkívül levertnek találta s társalgása is igen nyomott hangulatot árult el. A császár komoran beszélt a kezdődő háborúról és annak eshetőségeiről. A császárné pedig, midőn Parieu kijött a minisztertanácsból, szintén aggodalmasan tudakozódott annak határozata felől.

— Azt hiszem, felség, — felelt az, — hogy ha Anglia holnapig valami ürügyet kitalálhatna, melylyel el lehetne kerülni a háborút, nagyon lekötöznék Franciaországot.

— Én is az ön véleményén vagyok, — mondá a császárné komoran.

Eugénia különben azután is mindig óvást emelt aminek tulajdonított mondás ellen, hogy: «Ez az én háborúm!» Ő nem mondta ezt. Ellenben Bismarck hercegről feljegyzik a krónika, hogy egy, a háború után pár évvel nála járt újságíró előtt így nyilatkozott: «Okvetlen szükségem volt egy nagy háborúra, hogy a sokféle régi német pénzeket be lehessen olvasztani. A legelső ürügy is jó volt. Ha az egyik nem sikerült, sikerült a másik!»

Különben is már a háború előjeleinek mutatkozása idején Napoleon súlyos beteg volt, nagy kinokat szenvedve nem ritkán. 1870 június 20-án Sée orvost hívták a császárhoz Saint-Cloudba és a tanácskozáson megállapították az orvosok, hogy Napoleonnak hólyagköve van, de ezt a császárné előtt titokban tartották. Csak később tudta ez meg a valóságot, mikor egyszer a császár roszullétéről lévén szó, Mouchy hercegnő arra célozott, hogy valószínűleg műtétre lesz szükség, hogy megmenthessék.

— Műtétre? — kiáltott fel a császárné meghökkenve. — Mit akar mondani? A császár olyan rosszul lenne, hogy műtétre van szüksége?

— Igen, felség, Sée orvos nyilatkozatai kétségtelenné teszik ezt.

— Miféle nyilatkozatai? — kérdé ekkor a császárné még jobban megütődve; a mire aztán nem lehetett többé a dolgot előtte titokban tartani.

Párist elhagyva, azt remélte a császár, hogy baja enyhülni fog. De nem így történt. Julius 29-iki levelében bajáról panaszkodik a császárnénak. Aztán napról-napra

kinosabban telt az idő. Alig evett, alig aludt. A mint a császár szolgálja egy emlékirónak elbeszélte, éjente számtalanszor ágyához hívta őt a szenvedő uralkodó, mindig bocsánatot kérve, hogy oly sokat háborgatja. «Nagyon szenvedek!» mondogatta ilyenkor szokott nyugodtságával és nagy, hideg verejtékcseppek folytak le homlokáról.

Mintegy két heti ily szakadatlan szenvedés, álmatlan éjszakák után ült lóra a császár szeptember 1-én, hogy a sedani csataterre menjen. A szemtanúk följegyzik, hogy a császár órák hosszáig elidőzött a legveszedelmesebb helyeken. Látva a közelgő szerencsétlenséget, kereste a halált. Lovát a körülötte elesett harcosok vére fecskendezte be. Pajol tábornok és két más tiszt volt mellette, de ezektől is eltávazott, s a lövöldözésnek leginkább kitett helyeket választotta ki magának, mintha megakarta volna kimélni társait attól, a mit ő maga keresett. De hiába, a halál nem akarta őt elragadni. Még ott a szertepattogó bombák és puszkagolyók zápora közepette is jelét adta hálás jóindulatának a hozzá hű emberek iránt. Mint egy francia tiszt beszéli, mikor a császár őt észrevette az ágyúzás közben, magához inté és így szólt hozzá: «Nagy sajnálkozással értesültem tegnap, hogy az ön unokatestvére Brincourt elesett. Bátor tisztem volt. Vigye meg családjának legteljesebb részvétem nyilvánítását.»

Mikor már a szerencsétlenséget kikerülhetetlennek látta, ismét visszatért a csataterre, hol a hadsereg utolsó erőfeszítéseit tevé. A mézárálás tetőpontját érte el. Mikor a fehér zászlót felvonták, a hadi-tanács kis idő múlva elhatározta, hogy lehetetlen a harcot folytatni, meg kell adni magukat. Hogy mily nagy volt az elkeseredés ez időben III. Napoleon iránt, eléggé mutatja az a *czélatosságtól* vezérelt leírása a hadsereg fegyverlerakásának s a két uralkodó találkozásának, mely akkoriban egy francia lap nyomán bejárta az újságokat. E szerint III. Napoleon, látva a sereg kimerülését, levelet irt Vilmos porosz királynak. Ez azonban azt felelte, hogy: Jöjjön ő maga, vagy különben közönséges katonaként fogunk elbánni vele, a mint hogy nem is érdemel egyebet.» Napoleon erre a porosz főhadiszállásul szolgáló majorsági házba ment. A kocsi a ház elé érvén, a császár leszállt, eloltotta cigarettáját és egyedül lépett be az alacsony szobába, melyben a király sisakos fejével és hátratett kezekkel büszkén sétált le s föl. Homály volt. III. Napoleon levette fövegét és német nyelven üdvözölte a királyt. Ez nem felelt sem szóval, sem egy kézmozdulattal; még pár lépést tett, aztán megállt egyenesen, mereven az ex-császár előtt, a ki meghajította magát. — «Felség! — mondá ez, — ismételni akarom azt, a mit tegnap írásban tudattam.» — «Jól van, — felelt a király, kinek arcza tüzes volt és hangja reszketett, bár tartóztatni akarta magát; — elhatároztam, hogy Spandau lesz kijelölve fogsági, akarom mondani tartózkodási helyeül; ott fogja megvárni további rendelkezéseimet.» — «Felség!...» kezdé ismét Napoleon. — «Elég!» kiáltott fel a porosz király, kardjával a szoba padlójára ütve. — «A vizontlátásra hát!» szólt az ex-császár most már francia nyelven és oly nyugodtan távozott a szobából, mintha a képviselőház üléseinek megnyitására ment volna ki.

Ezzel a czélatos előadással ellenközöleg egy igazi szemtanu következőleg mondja el a két uralkodó találkozását. A király leszállván lováról, fölment a ház előtti emelkedettebb helyre. Erre a császár fölemelkedett; arcza oly halvány volt, mint a márvány. Fejét kis katonasapka fődte, keze kardja markolatán nyugodott, egész

Az orosz harctérről. — Gránát-robbanás a Stellung előtt.

a szoba ajtajáig ment és várakozott. A király fürgén ment fel a lépcsőn és belépve, csákóját hóna alá vette. Zavart és meghatott volt. Eleinte csak a törzskart látta meg, mely őt üdvözölte. Egyszerre észrevette a császárt, a ki rá várakozott. Pillanatra megütődöttnek látszott. Aztán élénken feléje menve, kezét nyújtá neki: «Nos hát, Felség! — szól erős hangon, — a fegyverek szerencséje döntött.» — Beléptek a kis szobába, becsukva az ajtót maguk után. Mikor a találkozásnak vége volt, a két uralkodó ismét a ház előtti emelvényig ment. Itt a király újra kezét nyújtá a császárnak, lovára ült, köszönt neki és eltávozott.

E találkozás idején is tökéletesen ki volt már mérülve a legyőzött császár. Délelőtt tizenegy órakor ment végbe a találkozás és addig még semmit sem evett, jól lehet környezete minden áron rá akarta őt erre bírni. De Napoleon így felelt: «A király minden percében itt lehet; nagyon restelném, ha étkezésnél találna.» — Erre aztán egy tiszt elment, vett egy darab kenyeret és egy kis üveg bort, zsebében oda vitte ezeket és majdnem ráerőszakolta a császárra. Ilyen fedelmi ebédje volt azon az szomorú napon III. Napoleonnak.

Azt a saját szerencsétlenségében sem lankadó érdeklődést és seregének s honának további sorsa iránti aggodalmat, melyet az ex-császár a békealkudozások alatt is folyton mutatott, csak az Eugénia iránti szeretete közelíti meg. Mindketten aggódó figyelemmel kísérték a fejleményeket, hátha meg lehetne még mindent menteni. «Nem a dynasztiát kell megmenteni, hanem Franciaországot!» mondotta Eugénia már az első vereségek után. Eugéniát azok a nyugtalanító hírek, melyeket Chislehurstben Napoleonról kapott, arra indították, hogy mivel szép szerével nem mehet a császárhoz, titkon látogassa meg. Londonba ment Clary gróf kíséretében s még egy utitáskát sem vitt magával. Londonban vasútra, majd hajóra ült, mely Ostendébe vitte; egész a Wilhelmshöhehez legközelebbi állomásig eljutott a nélkül, hogy valaki felismerte volna. Itt a kormányzóhoz vitette magát egy bérkocsiban, de a kormányzó a kastélyban volt. Odamentek hát s először csak Clary gróf lépett be. A császár nagyon meg volt lepve. »Hogyan? Ön itt? . . . Épen most irtam a császárnénak, kérdezvén tőle, nem jöhetne-e el?» — A császár nem lévén egyedül, Clary gróf így felelt: «Mihelyt a császárné tudomást vesz Felséged óhajtasáról, mindenesetre el fog jönni.» Azután megértette a császárral, hogy tanuk nélkül szeretne vele beszélni s mikor egyedül maradtak, azt mondta: «A császárné itt vár a kastély rácskapujánál.» — «Lehetséges-e?» — kiáltott fel a császár nagyon meghatottan, — «jőjjön, siessen!» — És Clary gróffal eleje ment, de odakünn is lévén pár ember, Napoleon leküzdte megindultságát s csak úgy fogadta a császárnét, mintha a megelőző nap látta volna utoljára, rendes körülmények között. Ez szinte meghökkenette a császárnét. De mikor a kis szoba ajtaja bezárult mögöttük, Napoleon levetette a hidegség álarczát és zokogva borult Eugénia karjaiba. Két nap múlva a császárné ugyanoly titkon ment el, a mint érkezett. Senkisémet tudta meg akkor ezt a találkozót.

Érdekes tudni, hogy fogadta Napoleon a végre hosszasan huza-vonák után létrejött békekötést. Erről egy Eugéniához intézett levele élénken tanuskodik. — «Ked-

ves Eugéniám», — mondja e levélben, — gondolhatod, mit érzek, megtudva a békekötés föltételeit. Megvallom, azt hittem, hogy Metz megtarthatjuk és hogy a hadi kárpótlás nem lesz több három milliárdnál. Ez a béke nem lehet egyéb, csak fegyverszünet és még sok szerencsétlenséget fog okozni Európának! — A császárt azonban még mindig nem hagyta el minden reménye arra nézve, hogy a dolgok jobbra fordulhatnak. Mikor Wilhelmshöheből Angliába utazott, a pályaudvaron adtak át neki egy táviratot, melyben ez volt: «Párisban kiütött a forradalom. Két tábornokot megöltek. A fővárost a szocialisták kerítették hatalmukba. A béke megmaradása nagyon kétségessé lett.» — Napoleon, mikor elolvasta a táviratot, kezeit mintegy fohászkodólag emelte ég felé.

De az események nem valósították meg a trónjától megfosztott uralkodó álmait.

A bukott császár és császárné iránti elkeseredés és gyűlölet semmit sem hagyott érintetlenül, a mivel csak vádolni lehetett őket. Így felhánytorgatták vagyoni viszonyait is. Azt mondták, hogy a császár nyomoruságba döntve az országot, magának jó csomó pénzt biztosított. Hét milliót küldött ebből a párisi kommunárdoknak, hogy szítsa a belső elégedetlenkedést. Pedig hát egyik levelében így ír Eugéniának: «Nincs több nálam mindössze 260,000 franknál; de legalább, ép úgy mint te, büszke vagyok arra, hogy úgy hagytam el a trónt, hogy nem helyeztem el pénzt a külföldre.» A császárnénak még ékszereit is eladásra kellett bocsátania, melyeket egy szerencsés véletlen folytán jó áron el is adott. Ugyanis a walesi herceg ép azon időben Indiában menván, a rajahk illő fényben és pompában igyekeztek előtte megjelenni és nagy megrendeléseik Londonban erősen fölemelték a gyémántok árát. A császárné ékszerei ilyenformán mind Indiába vándoroltak és a walesi herceg csodálkozva ismerte fel egy maharadzsza turbánján azokat a ritka gyémántokat, melyeket egykor a Tuileriákban a szép Eugénia keble fölött látott ragyogni.

KÉPEINKHEZ.

Az orosz harcztérről.

A világháború óta közreadott képeink közül talán egy se volt oly találóan jellemző a harcztéri életre és az ott levők felfogására, mint a melyeket a jelen számunkban közreadunk.

— Nagy a sár, de kell a bor! — mondják a kétékerekű taligán bortszállító vitézek. Amolyan, a helyzetnek megfelelő képzetformának tetszik ez a mondás, pedig nincs kizárva, sőt nagyon is kézenfekvő, hogy a felvételt készítő fényképész előtt csakugyan így nyilatkoztak a térdig sárban, pocsolyában erőlködő harcosok. Valamint hogy az is könnyen feltehető, hogy fokozottabb célzással a bor szükségességére, a másik kép jelentőségét ismertető azt a mondást is hozzátették, mert gránátok robbannak a Stellung előtt! Ez csak tiszta sor.

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY**

legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfúvóhangszerek, czimballmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrsök különbözős, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részeseinek. — Régi hangszerek becsorélése és javítása.

Minden hangszerről áriezzék külön-külön kérendő

a magyar kir. Zeneakadémia
házi hangszerkészítője

Az orosz harcterről. — Hadiút építése egy erdőn át.

Igy tehát szinte kiegészíti egymást ez a két kép. Talán épen ilyen kép lebegett a nagy költő Csokonay képzelete előtt is, midőn a búval, bánattal, gonddal és kétségeskedéssel jól feleresztett s veszendőségénél fogva máról holnapra elmuló életet egy, az asztalra került palaczk bórhoz hasonló értékűnek állítja, mondván: «Kancsót fiu! Veszendő az élet, előlünk, mint egy palaczk bor, elfogy . . . Ha szihatunk borocskát, gondjaink csucsulnak!

Bizonyára így gondolkoznak azok a borszállítással küzködő vitézek is. Nem a gránátok robbanása remegteteti őket és nem is a hősi haláltól félnek, hanem inkább attól, hogy másokra marad a búfelejtető, lelkesítő nedű, ők pedig ennek élvezete nélkül, buval-gonddal megrakodva, kerülnek majd a mennyei országuttra. Ezért biztatgatják egymást a «gondüző borocska» szállítása közben: Gyerünk csak! Nagy a sár, de kell a bor!

HIREK.

Hadttestparancsnoksági dicsérő elismerés. A cs. és kir. 19. hadttestparancsnokság, Márkus János VIII. sz. csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmesternek, az ellenség előtt különösen kiváló teljesítményeiért, a legfelsőbb szolgálat nevében dicsérő elismerését nyilvánította.

Járőrök elleni támadások. A bodrogkereszturi őrsről kivezényelt Bujáki József csendőr cz. őrmester és Waldmann Jenő népfelkelőből állott járőr augusztus hó 6-án délután 12 órakor Szegi községben egy engedély nélküli táncmulatságot akart feloszlatni, miközben a mulatók közül a járőrt többen megtámadták és Kupai László, bodrogkisfaludi lakos egy jelenlevő szabadságolt katona oldalfegyverével Bujáki József csendőr cz. őrmestert mellbeszurta. A járőr mindkét tagja egy-egy eredménytelen lövést tett. Bujáki csendőr cz. őrmester sérülése súlyos. Sérült a sátoraljaujhelyi kórházba szállítattott.

Káplár János, dési őrsbeli csendőr cz. őrmestert, augusztus hó 4-én délután 12 órakor, helyi szolgálat alkalmával, Dész utcáján, az ittas állapotban lévő Sahagan Mihron, törökországi tokáti illetőségű 25 éves cukorkaárus, zsebkésével a bal hasfal lágyékkörüli részén megszurta és rajta nyolcz napon belül gyógyuló testi sérülést ejtett.

KÜLÖNFÉLÉK.

Velence a háborúban. Mindazok a kísérletek, melyekkel Olaszország katonai és polgári hatóságai Itália háborús viszonyait szépítgetni akarják, megtörnek az olasz menekültek vallomásain. Ezek a menekültek a rideg

valóságot mondják el s hogy erre a valóságra Olaszország nem lehet büszke, azt tán fölösleges is hangoztatni. Egy padovai nagybirtokos, a kinek Velencében palotái vannak, a következő érdekes kijelentést tette a velencei állapotokról: — A háború óta a gazdasági, valamint a társadalmi élet is megszűnt. A közállapotok tarthatatlanok. Nem lehet megállapítani, ki uralkodik a városban: a hatóság-e, vagy a csőcselék. A paloták százai elhagyatva állnak, vagy a gonosztevők buvóhelyévé váltak, a kiktől éjjel, a vigasztalan sötétségben mindenki retteg. A kenyér ára nyolcz nap előtt fél lira volt, ma két lira. A kis élelmiszerkészleteket a katonaság a maga számára foglalta le. A munkásembereket — még a legidősebbeket is — katonai munkák elvégzésére hívták be, csak a dologtalan csavargók bujkálnak és garázdálkodnak a néma városban. A garázdálkodás már akkora, hogy éjjel senki se mer szemet hunyni. Az ellenük szervezett polgárőrség is csütörtököt mondott, mert mint utóbb kisért, a csavargók közül ide is sokan belopták magukat, úgy hogy azok, a kiknek féltett javaik voltak, új polgárőrséget alakítottak, a mely a régít ellenőrizte. Ebből eleinte apróbb esetepaték, majd rendszeres utcai harcok fejlődtek, a melyekkel szemben a karabinierik is tehetetlenek voltak. És minél nagyobb volt az inség, a bűnesetek száma annál inkább nőtt, úgy hogy a régi kedves Velencéből, a melyet azelőtt a szórakozó emberek ezrei látogattak, — a bűn, a rettegés és a nyomor fészke lett.

A repülés. Egy olyan repülőgépes, a ki másodpercenként huszonnyolcz méternyi sebességgel repül, öt hónapi szakadatlan repülés után érne el a Holdat és ötezernyolczszáz esztendeig tartó repülés után érkeznek a Sark-csillagig. Hogyha azonban a Napot akarná meglátogatni, akkor tizenhétezer esztendőre lenne szüksége annak az utnak a megfutására, a melyet a fény sugar, másodpercenként hárcmszázezer méternyi sebesség mellett, nyolcz és egyharmad perc alatt tesz meg. Ugyanennek a fény sugarának, a mely egy és egynegyed másodperc alatt éri el a Holdat és négy óránál valamivel hosszabb idő alatt a Földtől legtávolabb eső bolygót, a Neptunt, tizezer esztendőre lenne szüksége, hogy a mérhetetlen mindenségen áthaladva, a Tej-ut legszélsőbb csillagáig érjen, a hová a Földről kilótt ágyúgolyó három-négy milliárd év alatt érkeznek. Ugyanez az ágyúgolyó öt év alatt jutna el a Napig, ellenben ötödfél nap alatt érne el a Holdat.

A párisi közbiztonság. A párisi «Le Journal» című ujságban Gohier Urbain hosszú cikkben panaszkodik a párisi közbiztonsági állapotok züllése miatt. Miután a Zeppelinektől való félelemből naplemente után egész Páris sötétbe borul, ez a sötétség egyenesen felbátorítja a párisi gonosztevők, apacsok táborát, hogy gúnyt űzzön a közbiztonságból. Rendőrök meggyilkolása, rablótámadás, betörés, rablógylóságok egymást követik és nem tanácsos a párisi lakónak, hogy este a lakásából vagy megszokott környezetéből messze eltávozzon, mert sohasem tudhatja, hol leselkednek rá a sötétség gonosztevői.

Czipóhiány Moszkvában. Moszkvában a gyerekek nagy boldogan üdvözölték a tavaszt. Egész télen át odahaza

A világ
legjobb

harmonikái

Orgonahang, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hang, 3 igaz váltóval 11 K. Egész zenekari hang 4 igaz váltóval 14 K. Erős azél hangnak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, grammatikus hangnak is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangú beszelőgép 30 K, nagy «Union» szerkezettel 36 K. — Legszebb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 60 fill.-től 3 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Magyarország Gyula királyi szab. Budapest Rákóczi-ut 71. szám

kuksoltak. Az iskolából rögtön haza kellett menniök és a népkönyvtárakban megállapították, hogy a gyerekek öt-hat könyvet kérnek egyszerre, csak hogy minél kevesebbet kelljen az utcán járniok. Az oka ennek a czipőárak szörnyű drágulása: Moszkvában ötször annyiba kerül, mint a háború előtt. A hosszú szobafogságnak azonban nagyon megadták az árát a gyermekek: halványak, gyengék, a szemek karikásak és igen sok beteg. Oroszországban télen át nagyon rossz a szoba levegője, mert a hideg miatt egyetlen egyszer sem szellőztetnek. Így van ez nemcsak a legszegényebbek között, hanem még a középosztályuaknál is. A bőrdrágulás tehát Moszkvában szomorú módon emelte a gyermekhalandóságot.

Az orosz pénzügyminiszter kalandja. Az orosz belügyminiszterium nemrég megtiltotta, hogy a pétervári ujságírók átlépjék a miniszterium küszöbét. A miniszter ugyanis nagyon haragszik a lapokra az élelmiszerkérdésben hangoztatott éles kritikájuk miatt. Ez a tilalom igen kómikus kalandba sodorta Bark pénzügyminisztert, a ki valamilyen fontos kérdésben fel akarta keresni a belügyminisztert. A mikor átlépte a miniszterium küszöbét, a kapus megragadta és erőszakkal eltávolította az épületből, mert azt hitte, hogy ujságíróval van dolga.

Puskin a francziákról. Puskin a nagy orosz költő naplójegyzeteiben a francia irodalomról a következő érdekes véleményt találjuk: «Mindnyájan tudjuk, hogy a francia a legantipoetikusabb nép». «A francia irodalom született az előszobában, de el nem jutott tovább az ebédlőnél». «Franciaországban a tudomány és a költészet nem cél, hanem eszköz. A nép uralkodik benne a demokrácia undorító hatalmával. Benne megtaláljuk a tudatlanság és az idegen iránti megvetés minden ismertető jelét.»

Az északi tenger mélysége. Az Északi-tenger, különösen déli részén, Dánia és Anglia között igen sekély, átlag harminczöt méter, a mi megfelel egy közepes ház magasságának. Egyes tavak, mint például a Starnbergi-tó (75 méter), sokkal mélyebbek, mint ez a tenger. Norvégia és Skócia között ugyan növekszik a tenger mélysége, azonban még mindig nem éri el a Starnbergi-tó mélységét. Ott, a hol a minapi nagytengeri csata lezajlott, 18—50 méter mélységű a tenger, úgy, hogy a buvárok könnyen átkutathatják a tenger fenekére sülyedt hadihajókat. Az Északi-tenger azon helyén, ahol a «Lusitania» elsülyedt, hetvenöt méter mély. Ide már nem merészkedhetnek le a buvárok. Ezzel szemben az Atlanti-oczeánon elsülyedt «Titanic» háromezerkilencszáz méter mélyen fekszik a tenger tükre alatt. Legnagyobb mélységeket a Csendesoczeánon találtak, a melynek több pontján kilenczezer méter mélységet mértek. Az Északi-tengeren Sylt-szigetnél oly sekély a víz, hogy negyven kilométernyire kell bemenni a tengerbe, míg végre husz méter mélységet találhatnak. Az Északi-tenger közepén, Doggerbanknál csak tizenhárom méter mély a tenger, úgy, hogy egy hadihajó, a mely ott elsülyed, nem is merül el egészen, mert árbocjai kilátszanak a vízből.

A francia hadseregszállító. A francia hadseregszállítókról a következő jegyzetet közli a párisi «Matin»:

«A háború kezdetén a vonaton szemben ült velem egy derek ur. Rögtön beszélgetni akart velem. Mikor látta, hogy nem akarok kötélni állni, kivett csomagjából egy hurkát, melynek illatával megajándékozott. Egy kis városban vette, mely híres a hentesáruiról. Mivelhogy még mindig hallgattam, felajánlott belőle egy darabkát. Visszautasítottam; de ennyi szeretetreméltóság láttán már nem tudtam tartózkodni minden beszédől. Öt percz multán, a nélkül, hogy bármit is kérdeztem volna, megtudtam, hogy élelmezési tiszt X-ben, bevásárolni volt és ez se volt, az se volt... és végül minden hivatalos okmányt elém teregetett, a pecsétjét is megmutatta, hogy igazolja igazmondását. Multkor Lyonba menet pedig majd lekéstem a vonatról. Futva érkeztem meg az utolsó pillaantban. Még mindig lihegtem, mikor utitársam beszélgetni kezdett. Elfáradtam, csak úgy mormogtam, a mi azt jelentette: «Nincs kedvem beszélgetni.» Öt percz mulva megtudtam, hogy szomszédom egy Loire-menti város kovácsa, van egy kis gyára is, melyet a háború megnövesztett, és hogy gránátot gyárt. Tíz percz mulva elém tett egy új szerződést, melyet ma kell aláíratnia a lőszerminiszterrel... Hiába mormogtam, mégis meg kellett hallgatnom. Mennyire szükségét érzi néhány ember, hogy elmondja üzleti ügyeit, annak, a kivel először találkozik!...»

Svájci ujság Budapestről. A «Bund» című lap munkatársa budapesti benyomásairól hosszabb cikkben számol be lapjában, melyből az alábbi részleteket vesszük át: Nem lehet tagadni, hogy Budapesten az élelmiszerek ára olyannyira megdrágult, mint még soha. Mindennek rendkívül magas az ára. A kinek azonban nem kell az árral törődnie, az semminek nem látja hiányát. Minden kapható: kaviártól kezdve, a legszebb és legkivánatosabb buza kenyérig. Van ugyan kenyér és lisztjegy, azonban — legalább is a kávéházakban és vendéglőkben — nem igen kérik. Minek is? Gazdagon megvakodva állanak az óriási folyam partja mellett a nehéz uszálybárkák, a mik ezernyi vagonra menő gabonát tartalmaznak és máris buján érik a buza az Alföld és Bánát termékeny földjén. — Az idegenforgalom is nagy mérveket öltött. Természetesen hiányoznak az oroszok, angolok, amerikaiak és olaszok. Azonban Budapest már most is fontos pontjává lett a központi hatalmak átmenő forgalmának. Lépten-nyomon németekkel, törökökkel és bolgárokkal találkozunk, kik többnyire üzleti ügyben utaznak észak avagy dél felé. A szállodák kifünő üzleteket csinálnak; úgyszólván mindig zsúfoltak. Ritkábban lehet hallani (?) a cigányzenekarok melancholikus játékát, de tévedés lenne, ha ebből arra akarnánk következtetni, hogy Budapesten szomorú a hangulat. Kétségtelenül tudják az emberek, hogy mekkora áldozatokat követelt a világháború az ország hősies fiaitól, mindazonáltal mindenki a győzelembe vetett rendíthetetlen hittel néz a jövőnek elébe.

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótár-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világtűnőkülű pathéfó-
nok. — Világhírű tús gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktárosa.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Boros csendőr. 1. Igen. 2. Ha a szabadságot *magánügyben* nyerte.

H. A. 1. Olvassa el iapunk folyó évi 11. számában «Erdélyi vitatkozók» jelige alatt adott üzenetünket. 2. Végkielégítés, rokantság esetén: nyugdíj. A végkielégítés az élvezett összes szolgálati jutalomdíjak után: 25%-kal a 3. és 4. 50%-kal az 5. 75%-kal a 6. 100%-kal a 7. és 8. 25%-kal az ezt követő további szolgálati év után. A csendőrségnél teljesített szolgálati idő tekintetbe nem vehető. 3. Nincs időhöz kötve. 4. Igen. 5. A nyugdíjba beszámít.

L. P. 231. táb. pósta. Egyelőre megszakítást képez. Hogy a megszakítás önhibáján kívül keletkezett, annakidején okmányokkal kell igazolnia.

Hadicsendőrök. A jó magaviselet is egyik feltétele az előléptetésnek.

7071. 1. Alig hisszük. 2. Hosszabb szolgálat után, de akkor sem mindenki.

Vár. Nézetünk szerint rablást képez.

160. 1. Nem. 2. Nincsen.

Nagy népf. őrm. Véleményt nem nyilváníthatunk, forduljanak tisztii előljárójukhoz.

Határszéli őrs. Illetékei ugyanazok mint békében, ezenfelül a hadipótdíj helyett rendszeresített különös pótdíj fejében napi 1 K. 20 f.

719. K. E. Az átlépés csupán a hadjárat befejezése után lesz lehetséges. Áthelyezését a leszereléskor kell kérelmeznie.

Szigetvár. 1. Tényleges katonai (népfelkelési) szolgálatban állanak. 2. Még nincs rendezve. 3. Igen. 4. Nincs igénye. 5. Katonai özveggyi nyugdíj. 6. Ténylegesítésre nem számíthat.

0000. 1. Csupán a *magánügyben* nyert szabadság első 14 napjára. 2. A közzgazdálkodásban «részes» egyénekre nézve van előírva. 3. Írásban szolgálati uton.

Sz. A. népf. Mint nős, ténylegesítésre nem számíthat.

Szerbiai csendőr. Szolgálattal ügy.

H. I. Nincs különbség.

M. J. 19×19. 1. Nem. 2. A *tényleges* szolgálatban eltöltött 12 év után. Az állások felsorolására nincs terünk.

K. F. A debreczeni 39. gyalogezred 1. zászlóaljának volt parancsnoka.

Mozsár ágyú. 1. Szolgálattal ügy. 2. Nem.

Kolozsvári. Felterjesztheti.

V. I. Hajduhadház. 1. Sorsjegye nem nyert. 2. Amennyit a szárnyparancsnokság megállapít. 3. A szabály rendelkezései mérvadó.

Hortobágy. 1. A szárnyparancsnokság döntését kérik ki. 2. Nem volt.

Debreczen város. Ruházati czikke csak csupán a tömeg terhére szerezhetők be.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsege legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismerésül:

rományai lovag Czögler Gusztáv, egy hadsereg szállásmesteri osztályánál beosztott II. csendőrkerületbeli csendőr századosnak, a legfelsőbb dicséret elismerés tudtul adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felsege legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Mészáros Lukács és

Jobi György csendőr cz. őrmestereknek a II. számú csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsege által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályú ezüst vitézségi érem:

Hurtik József csendőr cz. őrmesternek, az V.,

Hellenbarth János csendőr cz. őrmesternek, az I.,

Varga István csendőr cz. őrmesternek a III.,

Gligor Emil és

Csuti István csendőröknek az I. számú csendőrkerületben;

a bronz vitézségi érem:

Csik Gyula csendőr cz. őrmesternek, a IV. számú csendőrkerületben.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományába tartozó Wajnacht Mihály, Tendli István, Vucskies István, Jákli Károly, Mikheller Lajos, Józsa István, Hegyi Mihály, Takács Ferencz, Király Bertalan, Káro Péter, Lóki János, Domán János, Csótár Sándor, Odri Sándor, Horváth János, Kovács Mozsár József, Steiger Ferencz,

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tűnőküll pathéfonok. — Világhírű tús gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési czikke főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

Balka János, Molnár Gyula, Gémes János és Fekete József csendőr cz. őrmesterek a háboruban az ellenséges betörések alkalmával teljesített határőrizeti, csapatok támogatása, hírszerzési, felderítési és közbiztonsági szolgálatok körül teljesített különösen kötelesség-hű szolgálataikért;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által;

Góz István őrsvezető cz. őrmester és Almási János cz. őrmester, több vármegye területén ló és egyéb ingóságok rendszeres lopását hosszabb időn át űző, tolvajszövetkezet tagjainak, hosszabb időn át fáradságot nem ismerő kitartással, lankadatlan buzgalommal, leleményességgel és szakértelemmel folytatott nyomozás során történt kiderítéseért, tettesek elfogásáért, az igazságszolgáltatás kezeibe történt juttatásáért, miáltal a környéket ezen garázdálkodó tolvajbandától megtisztították;

a m. kir. szegedi honvédkerület parancsnoka által:

Maliczky Béla, VIII. sz. csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester, a honvéd ügyészi irodának 1914. évi augusztus hó 28-ika óta való vezetéseért, mely idő óta fáradhatatlan szorgalommal és rátermettséggel végezte kitűnő szolgálatait.

Előléptettek:

őrmesterré:

1916. évi augusztus hó 1-ével:

Hertelendy Lajos, Toldi Ferencz és Varga József II., VI. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmesterek;

őrsvezető cz. őrmesterré:

1916. évi augusztus hó 1-ével:

Berényi György I., Kardos István I., Rózsa Sándor, Hideg Lajos és Mészáros József, VI. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmesterek;

csendőr cz. őrmesterré:

1914. évi december hó 21-ével:

Mejer János és Katzberger István, V. számú,

1916. évi április hó 1-ével:

Kompauer István, V. számú,

1916. évi július hó 1-ével:

Bartos István, Molnár Sándor II., Demeter Dániel, Pap József II., Marton György, Péter József, Györfi Miksa, Deák Vazul, Boga József, Ferencz József, III., Eleziu Simon, Gavrilás Pánfill, Dengel János, Bakó Balázs, Pálfi Vazul, Gagyi Péter, Bálint Lőrincz, Bálint József III., Pakocs András, Zsigmond István, Kovács Dániel, Koncz Mózes, Szolga Sándor, Darnóczy Gábor, Tóth József, Fülöp Sándor, Rab Lajos, Ráduly Sámuel, Vána Sámuel, Rab Sándor, Bartha József, Máté Török János, Filep István, Szabó Márton, Farkas József, Jávorszki József, Rétyi András, Asztalos József, Séra Dávid, Bíró István, Moczok Mihály, Albert Ferencz, Lukács Imre, Miklós Gergely, Borcsa Pál, Sólyom József, Silló Lőrincz, Lukács György, Pozsonyi Gábor, Erős Gergely, Pető József, Bekő Mózes, Megyeri József, Varga Sándor, Bors András, Bányász János, Bartis Lajos, Fülöp Károly, Tatár József, Nagy István I., Lovász Mihály, Hunyadi József, Barcsa József, Szakács István, Mihály Péter, Bács János, Benedekfi János, Lukács Mihály, Szántó József, Blos János, Székely Lajos, Szabó Sándor II., Bocsárdi György, Timár Márton, Jakab András, Görbe János, Herczeg Miron, Székely László, Muszka József, Koncz Antal, Kovács Sándor II., Szöcs György, Siptár János, Bodó István, Horváth Ábel, Csiki József, Pap Ferencz, Kovacsics Dénes, Mihályi V. István, Kristó Mihály, Borka Ferencz, Barta Béla, Koszta Ferencz, Fazekas Zsigmond, Takács Mihály, Futató Sándor, Szabó András I., Bartók István, Bács Ferencz, Bokor György, Jakab Imre, Székely Sándor, Kopacz Mihály, Bálint Miklós, Mike Gáspár, Dániel István I., Bagoly András, Gál Imre, Balló Sándor, Györi Boldizsár, Kovács Sándor III., Kocsis András, Ordeán Mihály, Bedő Gyula, Belba Panteleimon, Ürmösi György, Döményi Mihály, Dreszpling Mátyás, Bálint Mihály, Koncz Domokos, Szima Miklós, Gál Ignác, Péter Sándor, Csiki Ferencz, Nagy Imre II., Réti Károly, Varga János I., Bokor József I., Vajas Gergely, Domokos Albert, Farkas Ádám, Szigeti Kocsis József, Bács Mihály, Veres Péter, Balogh Lajos, Gergely Ferencz, Bartis István, Incze László, Krizbai György, Király János, Bodosi Imre, Bardócz Sándor, Bükszádi János, Belei Olivér, Fazekas Sándor, Fábrián Károly, Gödri Zsigmond, Jankó Ferencz, Kilyén Imre, Kósi Pál, Kádár András, Mánya András,

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Mészáros Imre, Mikó István, Musa Elek, Orbán János, Tima Lajos, Török Lajos, Waldhütter János, Pópa Par-
tenie, Bereczki József, Szöcs Árpád, Zölde Mihály, Czencz
Imre, Nagy István II., Kis László, Halmágyi Dávid,
Simon János, Dávid Ferencz, Bódis Károly, Antal Jó-
zsef, Fábrián Lajos, Máté Ferencz, Bálint Domokos, Decsán
György, Farkas Ferencz, Rusz Szilárd, Balogh Antal,
Szigeti János és László Antal csendőrök, a VII. számú
csendőrkerület állományából;

1916. évi július hó 6-ával:

Molnár Illés, III. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1916. évi július hó 8-ával:

Mijics Dömötör, Rác Lajos II. és Sztipics István,
II. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1916. évi július hó 21-ével:

Zalka Ferencz, II. számú, végül

1916. évi augusztus hó 1-ével:

Koroján Sándor, V. sz. csendőrkerületbeli csendőrök.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

Mayer Pál, Schmidt József, Szokodi Sándor, Pongrácz
János, Zsargó Lajos, Nádi József és Balogh György,
VI. számú csendőrkerületbeli csendőrök.

Lovaglási jutalomdíjban részesítették:

Lits Ferencz és Varga József VI. csendőr cz. őrmeste-
rek, továbbá Györfi József csendőr, mindannyian a VI.
számú csendőrkerület állományából 3—3 drb, továbbá

M. Horváth Mihály, III. számú csendőrkerületbeli
őrmester 2 darab, Horváth László, IV. számú csendőr-
kerületbeli csendőr cz. őrmester 3 és Lemák Vazul,
IV. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester 2
darab 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesít-
tettek.

Házasságra léptek:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:]

Fekete Sándor I. csendőr cz. [őrmester, Mayerzedt
Emmával, 1916. évi június hó 11-én, Nagysinken.

Dénes József őrsvezető cz. őrmester, Beredetzky Ro-
záliával, 1916. évi június hó 12-én, Kolozsváron.

Vas Domokos őrsvezető cz. őrmester, Matein Anná-
val, 1916. évi július hó 16-án, Nagylupsán.

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Kozma Sándor csendőr cz. őrmester, Peley Erzsébet-
tel 1916. évi július hó 26-án, Nándorhegyen.

Eke István őrsvezető cz. őrmester, Radován Viktóriá-
val, 1916. évi július hó 10-én, Krassóvermesen.

Boros László, csendőr cz. őrmester, Róth Annával,
1916. évi június hó 25-én, Berzászkán;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Mlinka Péter csendőr cz. őrmester, Vojácsek Erzsé-
bettel, 1915. évi december hó 10-én, Nagysárón.

Szonleitner Ferencz őrsvezető cz. őrmester, Szabó
Erzsébettel, 1916. évi június hó 4-én, Ipolyságon.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Nagy János VI. csendőr cz. őrmester, Schmidt Mária
Annával, 1916. évi július hó 2-án, Répcekarolyban.

Tóth János csendőr cz. őrmester, Gelencsér Rozáliá-
val, 1916. évi június hó 11-én, Gyüdön;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Szimion Flóra csendőr cz. őrmester, Varga Erzsébet-
tel, 1916. évi július hó 6-án, Mátészalkán.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 18 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem dij-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem dij-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon,
Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-
kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállí-
tottam. Pathé tünélküli beszélőgépek, lemezek és varró-
gépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

**Fiókok: Budapest, VI., Gyár-utca 26.
Nagyvárad, Rulikovszky-út 22.**

Fontos értesítés!

A háboru okozta személyzethiány miatt csak **szegedi
főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményeket, azért a
megrendeléseket, pénzküldeményeket és levelezéseket **Szeged,
Kárász-utca 9.** címre kérjük.

Az új Honv. Min. rende-
lettel rendszeresített tábori

csendőrségi sapkák

és **acézöld hajtóka**
posztó már kapható. ::